

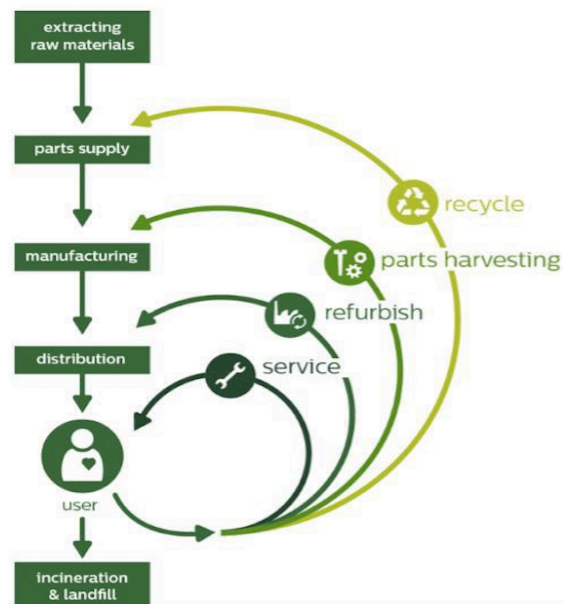
Innovativa transportsätt och metoder kan möjliggöra återanvändning av möbler i framtiden

Ingrid Nilsson och Ingrid Arvidsson

Hur vi producerar och använder råvaror idag gör att tillgången inte räcker till för konsumtionen av dem. Ecological overshoot day är dagen då vi överträder planetens årliga budget av resurser - år 2019 inträdde den redan 10 maj i EU. För att motverka denna utveckling krävs bland annat att vi i framtiden producerar och använder oss av råvaror på ett annat sätt än idag. Återanvändning är en av delarna i en cirkulär affärsmodell, där företag tar ansvar för produkterna de säljer även när kunden själv inte vill ha dem längre. Detta kräver att man kan få tillgång till produkterna på ett enkelt sätt, där i sin tur transporter spelar en viktig roll. Hur kommer då transporter se ut i framtiden?

Möbelbranschen är en bransch som använder mycket resurser i tillverkningen. Återanvändning av möbler är vanligt förekommande kunder emellan, som ex säljer gamla prylar vidare på Blocket. Genom att företagen själva blandar sig i kan de här processerna göras enklare och på ett bättre sätt. Ett examensarbete med titeln *Reverse last mile within the furniture sector* utfört av Ingrid Nilsson och Ingrid Arvidsson undersöker hur innovativa och existerande transportlösningar kan användas för upphämtning av möbler, samt vilka utmaningar som är relaterat till detta. Detta examensarbete är gjort i samarbete med IKEA, som är ett möbelföretag som vill ställa om till en cirkulär affärsmodell där möbler kan återanvändas efter att de har använts av kunden.

Transporter står inför utmaningar framöver. Kombinationen av att fler och fler bosätter sig i städer samt att e-handeln förväntas öka ställer krav på framtidens transportsätt. Traditionella transportsätt i form av lastbilar som drivs av fossila bränslen bidrar till trängsel, luftföroreningar samt buller i städer. Framtidens transporter måste därför möjliggöra en mer effektiv hantering av leveranser och minska utsläppen relaterade till dem. Små, flexibla fordon samt fordon som drivs av självkörande teknologi är två typer av transporter som är aktuella i framtiden. Även delningsekonomi-

Cirkulär affärsmodell. Källa: Ellen MacArthur Foundation (2019).

lösningar är möjliga, vilket också kan kallas crowdsourcing. Mer specifikt är det cyklar, små elbilar, självkörande bilar och drönare och andra små självkörande fordon som föreslås. Transporterna som ska vara lämpliga för upphämtning av möbler är utvärderade med avseende på storlek, anpassning för upphämtning, utsläpp, effektivitet och mognadsgrad för att förstå om de hade varit bra även för just möbler. Dessa parametrar är studerade genom en multipel casestudie med sju stycken case från de innovativa transportsätten.

Resultatet av examensarbetet visade att cyklar var det transportsätt som hade högst användbarhet idag utifrån de parametrar som testades. Crowdsourcingtransporter passar bra storleksmässigt, men bidrar inte nödvändigtvis till hållbarhet i städer. Självkörande bilar har mycket liten lastkapacitet idag liksom även drönare och andra självkörande lösningar. Några utmaningar som behöver lösas är hur man kan få information i ett tidigt skede om när, var och hur hämtning ska ske. Hur produkter ska tas tillbaka vid dess end-of-use är en fråga som har fått för lite uppmärksamhet. Genom att hitta lösningar till denna utmaning möjliggörs cirkulära flöden av möbler, vilket i sin tur bidrar till en mer hållbar värld.